

Briuselis, 2018 m. vasario 27 d.

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTOSIOMS ŠALIMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR ES GYVŪNŲ SVEIKATOS IR GEROVĖS BEI VISUOMENĖS SVEIKATOS TAISYKLĖS, SUSIJUSIOS SU GYVŲ GYVŪNŲ GABENIMU

2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pranešė apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį. Tai reiškia, kad jei ratifikuotame susitarime dėl išstojimo¹ nebus nustatyta kita data, nuo 2019 m. kovo 30 d. (išstojimo dienos) 00.00 val. Vidurio Europos laiku Jungtinei Karalystei nebebus taikoma Sąjungos pirminė ir antrinė teisė². Tuomet Jungtinė Karalystė taps trečiaja šalimi³.

Pasirengti išstojimui turi ne tik ES ir nacionalinės institucijos, bet ir privatūs subjektai.

Atsižvelgiant į didelį netikrumą, visų pirma susijusių su galimo susitarimo dėl išstojimo turiniu, prekyba gyvais gyvūnais užsiimantiems veiklos vykdytojams⁴ primenamos teisinės pasekmės, į kurias reikės atsižvelgti Jungtinei Karalystei tapus trečiaja šalimi^{5 6}.

Atsižvelgiant į visas pereinamojo laikotarpio priemones, kurios gali būti įtrauktos į galimą susitarimą dėl išstojimo, nuo išstojimo dienos Jungtinei Karalystei nebetaikomos ES visuomenės ir gyvūnų sveikatos taisyklės, susijusios su gyvų gyvūnų prekyba Sąjungos viduje^{7 8 9 10 11}, akvakultūros gyvūnų pateikimu rinkai¹² ir gabenant tokius

¹ Šiuo metu vyksta derybos su Jungtine Karalyste dėl susitarimo dėl išstojimo sudarymo.

² Be to, pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnio 3 dalį Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, gali vieningai nuspręsti, kad Sutartys nustos galioti vėliau.

³ Trečioji šalis –šalis, kuri nėra ES narė.

⁴ Šis pranešimas nesusijęs su gyvūnų augintinių gabenimu nekomerciniais tikslais (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 576/2013 dėl gyvūnų augintinių vežimo nekomerciniais tikslais, OL L 178, 2013 6 28, p. 1).

⁵ ES siekia susitarti su Jungtine Karalyste dėl susitarimo dėl išstojimo nuostatų, susijusių su gyvais gyvūnais, kurie bus gabenami išstojimo dieną. Pagrindinius ES pozicijas dėl rinkai pateiktų prekių, įskaitant gyvus gyvūnus, kurių gabenimas pradėtas iki išstojimo dienos, principus galima rasti adresu https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-goods-placed-market-under-union-law-withdrawal-date_en.

⁶ Kadangi ES veterinarijos *acquis* yra labai išsamus, šiame pranešime išdėstytos tik pagrindinės taisyklės. Gyvų gyvūnų importui skirtoje Komisijos svetainėje (https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en) pateikiama bendroji informacija, susijusi su importuojamiems gyviems gyvūnams taikomais ES gyvūnų sveikatos srities teisės aktais.

⁷ 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 64/432/EEB dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis (OL 121, 1964 7 29, p. 1977/64).

gyvūnus taikomomis kontrolės priemonėmis¹³, bei ES gyvūnų vežimo srities teisės aktai¹⁴.

Šis pranešimas taip pat susijęs su gyvūnų ir perinių kiaušinių gabenimu iš Normandijos salų ir Meno Salos ir į jas¹⁵.

1. GYVŪ GYVŪNŲ ĮVEŽIMAS Į ES

Visuomenės ir gyvūnų sveikata

Nuo išstojimo dienos dėl su visuomenės ir gyvūnų sveikata susijusių priežasčių iš Jungtinės Karalystės į ES 27 valstybes nares draudžiama įvežti gyvūnus^{16 17}, nebent:

- gyvūnų sveikatos¹⁸ klausimais Komisija yra įtraukusi Jungtinę Karalystę į sąrašą kaip trečiąją šalį. Dėl įtraukimo į sąrašą taikoma Direktyva 2004/68/EB, taip pat konkretūs teisės aktai;

⁸ 1991 m. sausio 28 d. Tarybos direktyva 91/68/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą avimis ir ožkomis (OL L 46, 1991 2 19, p. 19).

⁹ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyva 2009/156/EB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių arklinių šeimos gyvūnų importą iš trečiųjų šalių ir jų judėjimą (OL L 192, 2010 7 23, p. 1).

¹⁰ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyva 2009/158/EB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą naminiais paukščiais ir perinti skirtais kiaušiniais ir jų importą iš trečiųjų šalių (OL L 343, 2009 12 22, p. 74).

¹¹ 1992 m. liepos 13 d. Tarybos direktyva 92/65/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius prekybą Bendrijoje gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis bei embrionais, kuriems netaikomi gyvūnų sveikatos reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose Direktyvos 90/425/EEB A priedo I dalyje, bei jų importą į Bendriją (OL L 268, 1992 9 14, p. 54).

¹² 2006 m. spalio 24 d. Tarybos direktyva 2006/88/EB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų akvakultūros gyvūnams ir jų produktams, ir dėl tam tikrų vandens gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės (OL L 328, 2006 11 24, p. 14).

¹³ 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/425/EEB dėl Bendrijos vidaus prekyboje tam tikrais gyvūnais ir produktais taikomų veterinarinių ir zootechninių patikrinimų, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą (OL L 224, 1990 8 18, p. 29).

¹⁴ 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas (OL L 3, 2005 1 5, p. 1).

¹⁵ 1973 m. kovo 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 706/73 dėl Bendrijos tvarkos, skirtos prekybai žemės ūkio produktais ir taikomos Lamanšo sąsiaurio saloms bei Meno salai (OL L 68, 1973 3 15, p. 1).

¹⁶ Galvijai, kiaulės, avys ir ožkos, arklinių šeimos gyvūnai, naminiai paukščiai ir periniai kiaušiniai, akvakultūros gyvūnai, bitės ir kamanės, kiti Direktyvoje 2004/68/EB išvardyti kanopiniai. Komerciniais tikslais gabenami šunys, katės ir šešakai.

¹⁷ Iš trečiųjų šalių įvežant 16 išnašoje nenurodytus kitus gyvūnus, įskaitant tam tikrus gyvūnus, kurie gabenami pagal Direktyvos 92/65/EEB C priedą patvirtintoms institucijoms, institutams ar centrams ir iš jų, gali būti taikomi nacionaliniai gyvūnų sveikatos reikalavimai (Direktyvos 92/65/EEB 18 straipsnio 2 dalis). Tačiau taikomos ES taisyklės dėl pasienio kontrolės.

- įvykdyti kartu su iš Jungtinės Karalystės gabenamų gyvūnų rūšių ar kategorijų sąrašais nurodyti konkretūs gyvūnų sveikatos reikalavimai ir veterinarinio sertifikavimo reikalavimai;
- Komisija yra įtraukusi Jungtinę Karalystę į sąrašą kaip trečiąją šalį, turinčią pagal Direktyvos 96/23/EB¹⁹ nuostatas patvirtintą likučių kontrolės planą dėl jame nurodytų gyvūnų ir gyvūninių produktų. Dėl įtraukimo į sąrašą taikomas Direktyvos 96/23/EB VI skyrius.

Nuo išstojimo dienos Jungtinei Karalystei nebetaikomas vadovaujantis Direktyvos 2009/156/EB 6 straipsniu Prancūzijos, Airijos ir Jungtinės Karalystės sudarytas trišalis susitarimas.

Nuo išstojimo dienos šių esminių reikalavimų įgyvendinimas kontroliuojamas įvežant gyvūnus į ES 27 valstybes nares, vykdant privalomąją pasienio kontrolę, įskaitant veterinarinius patikrinimus, pirmame įvežimo į Sąjungos teritoriją punkte:

- į 27 ES valstybes nares gyvus gyvūnus galima įvežti tik per tam tikrų rūšių ir kategorijų gyvūnams patvirtintus pasienio kontrolės postus²⁰;
- vadovaujantis ES teisės aktais, kuriais reglamentuojama importuojamų gyvūnų sveikata²¹, gabenant kiekvieną siuntą, turi būti pateiktas tinkamai užpildytas sveikatos sertifikatas;
- atliekami kiekvienos siuntos dokumentų, tapatybės ir fiziniai patikrinimai²²;
- į ES 27 valstybes nares gyvus gyvūnus leidžiama įvežti tik jeigu oficialiajame dokumente (bendrajame veterinariniame įvežimo dokumente) patvirtinama, kad pasienio kontrolė atlikta tinkamai, laikantis taikytinų gyvūnų ir visuomenės sveikatos taisyklių.

Nuo išstojimo dienos šios sąlygos taip pat taikomos, kai gyvi gyvūnai iš Jungtinės Karalystės įvežami į ES 27 valstybes nares **tranzito iš Jungtinės Karalystės į kitą trečiąją šalį arba kitą Jungtinės Karalystės dalį** tikslais²³. Be to, siunta turi būti tikrinama pasienio kontrolės postuose tiek ją įvežant į Sąjungą, tiek ją išvežant iš

¹⁸ 2004 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 2004/68/EB, nustatanti gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias tam tikrų kanopinių gyvūnų importą į ir tranzitą per Bendriją (OL L 139, 2004 4 30, p. 321). Dėl arklinių šeimos gyvūnų, naminių paukščių, akvakultūros gyvūnų ir kitų gyvūnų žr. ankstesnes išnašas.

¹⁹ 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 96/23/EB dėl kai kurių medžiagų ir jų likučių gyvuose gyvūnuose ir gyvūninės kilmės produktuose monitoringo priemonių (OL L 125, 1996 5 23, p. 10).

²⁰ 2009 m. rugsėjo 28 d. Komisijos sprendimas 2009/821/EB sudaryti patvirtintų pasienio kontrolės postų sąrašą, nustatyti tam tikras patikrinimų, kuriuos atlieka Komisijos veterinarijos ekspertai, taisykles ir patvirtinti TRACES veterinarijos padalinius (OL L 296, 2009 11 12, p. 1).

²¹ 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 91/496/EEB, nustatančios gyvūnų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus, 4 straipsnis.

²² Tarybos direktyvos 91/496/EEB 4 straipsnis.

²³ Arklinių šeimos gyvūnams taikomos konkrečios tranzito taisyklės nustatytos 2010 m. vasario 3 d. Komisijos sprendime 2010/57/ES, kuriuo nustatomos arklinių šeimos gyvūnų vežimo tranzitu per Direktyvos 97/78/EB I priede išvardytas teritorijas sveikatos garantijos (OL L 32, 2010 2 4, p. 9).

Sąjungos ir, be kita ko, apie ją turi būti išsiųsti atitinkami pranešimai ES prekybos kontrolės ir ekspertizų sistemoje (TRACES)^{24 25}.

Kai gyvi gyvūnai iš ES 27 valstybių narių tranzitu per Jungtinę Karalystę vežami į ES 27 valstybes nares, įvežant gyvūnus į ES 27 valstybes nares turi būti pateiktas prekybos Sąjungos viduje sertifikatas ir atliktas patikrinimas pasienio kontrolės poste, taip pat pateikti atitinkami pranešimai TRACES sistemoje^{26 27}.

Gyvūnų gerovė

Gyvi gyvūnai, kuriuos leidžiama įvežti į ES 27 valstybes nares, turės būti vežami laikantis visų Tarybos reglamente (EB) Nr. 1/2005²⁸ nustatytų gyvūnų gerovės taisyklių; pasienio kontrolės postuose juos tikrins kompetentingos institucijos, kaip nustatyta šio reglamento 21 straipsnyje²⁹.

2. GYVŲ GYVŪNŲ IŠVEŽIMAS IŠ ES

Visuomenės ir gyvūnų sveikata

Nuo išstojimo dienos iš valstybės narės į Jungtinę Karalystę išvežant gyvus gyvūnus³⁰ per kitos valstybės narės teritoriją, taikomos šios sąlygos:

- vykdam tokias vežimo operacijas, turi būti užtikrinama, kad, vadovaujantis Sprendimu 93/444/EEB³¹, siunta būtų prižiūrima muitinės, kol ji pasieks išvežimo iš Sąjungos teritorijos punktą³²;

²⁴ 2003 m. rugpjūčio 19 d. Komisijos sprendimas 2003/623/EB dėl integruotosios kompiuterinės veterinarijos sistemos, vadinamos TRACES, sukūrimo (OL L 216, 2003 8 28, p. 58).

²⁵ Tarybos direktyvos 91/496/EEB 9 straipsnis (OL L 268, 1991 9 24, p. 56).

²⁶ Be to, tranzitu vežant tam tikrus kanopinius, taikomas Komisijos reglamento (EB) Nr. 206/2010 12 straipsnis.

²⁷ Be to, taikomos taisyklės dėl gyvų gyvūnų išvežimo (žr. šio pranešimo 2 skyrių).

²⁸ 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2005 dėl gyvūnų apsaugos juos vežant ir atliekant susijusias operacijas (OL L 3, 2005 1 5, p. 1).

²⁹ Taip pat žr. Komisijos pranešimą suinteresuotosioms šalims „Jungtinės Karalystės išstojimas ir ES gyvų gyvūnų vežėjų, vairuotojų ir palydovų leidimų ir sertifikatų taisyklės“ (https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/practice/transport_en).

³⁰ Galvijai, kiaulės, avys, ožkos, arklinių šeimos gyvūnai, naminiai paukščiai ir periniai kiaušiniai, šunys, katės ir šeškai, bitės ir kamanės, taip pat akvakultūros gyvūnai.

³¹ 1993 m. liepos 2 d. Komisijos sprendimas 93/444/EEB dėl išsamių taisyklių, reguliuojančių Bendrijos vidaus prekybą tam tikrais gyvais gyvūnais ir produktais, skirtais eksportuoti į trečiąsias šalis (OL L 208, 1993 8 19, p. 34). Kai gyvi gyvūnai išvežami į trečiąją šalį nekertant kitos valstybės narės teritorijos, netaikomos jokios konkrečios ES taisyklės.

³² Pagal Sprendimo 93/444/EEB 1 straipsnio 2 dalies a punktą išvežimo punktas yra bet kuri muitinės priežiūros paslaugas teikianti vieta, esanti arti vienos iš Tarybos direktyvos 90/675/EEB I priede nurodytos teritorijos išorinės sienos.

- gabenant kiekvieną gyvūnų siuntą pridedami atitinkamus Jungtinės Karalystės veterinarinius reikalavimus atitinkantys veterinariniai dokumentai arba veterinariniai sertifikatai bei prekybai Sąjungos viduje išduoti sveikatos sertifikatai, kuriuose, esant būtinybei ir jei taikytina, turi būti nurodytos papildomos Sąjungos teisės aktuose skerstiniams gyvūnams numatytos garantijos;
- TRACES sistemoje turi būti išsiųstas pranešimas paskirties vietai, t. y. pasienio kontrolės postui, kuris yra išvežimo punktas, arba vietai, kurioje yra išvežimo punktas, vietos institucijai, taip pat paskirties vietos ir tranzito valstybės (-ių) narės (-ių) centrinės valdžios institucijoms.

Gyvūnų gerovė

Į Jungtinę Karalystę vežant iš ES išvežamus gyvus gyvūnus, iki pasiekiant galutinę paskirties vietą reikės laikytis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2005 nuostatų; išvežimo punkte juos tikrins kompetentingos institucijos, kaip nustatyta šio reglamento 21 straipsnyje.

Privatūs subjektai informuojami, kad konkrečios sąlygos, susijusios su gyvū gyvūnų gabenimu ir importu, nuolat atnaujinamos. Gyvū gyvūnų importui skirtoje Komisijos svetainėje (https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en) pateikiama bendroji informacija, susijusi su importuojamiems gyviems gyvūnams taikomais ES gyvūnų sveikatos srities teisės aktais. Prireikus šie tinklalapiai bus atnaujinti pateikiant daugiau informacijos.

Europos Komisija

Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas